

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
17^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας
Ενέργεια & Ανάπτυξη 2012

30-31 Οκτωβρίου 2012

Ίδρυμα Ευγενίδου, Αθήνα

**Έντιμε Κύριε Υπουργέ,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,**

Είναι ιδιαίτερη χαρά μου που συμμετέχω στο σημερινό 17^ο Εθνικό Συνέδριο Ενέργειας και ευχαριστώ ιδιαίτερα τους οργανωτές που μου έκαναν την τιμή να με προσκαλέσουν.

Αναμένεται ότι το συνέδριο θα καλύψει ένα ευρύ φάσμα στρατηγικών ενεργειακών ζητημάτων που απασχολούν την Ελληνική Πολιτεία αλλά και την κοινωνία των πολιτών, μέσα στις ιδιαίτερες συνθήκες που δημιουργεί η οικονομική κρίση που ταλανίζει τη χώρα, καθώς και την Ευρώπη γενικότερα όπως και την ιδιαίτερη μου πατρίδα την Κύπρο.

Είναι προφανές ότι μέσα στις συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ο ενεργειακός τομέας ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου στις χώρες μας αντιμετωπίζει τις δικές του δυσκολίες. Στην Κύπρο το σύστημα ηλεκτρισμού βασίζεται αποκλειστικά στα υγρά καύσιμα και για το 2012 παρουσίασε συμπτώματα που πρώτη φορά εντοπίζονται στα τελευταία 34 χρόνια που ευρίσκομαι επαγγελματικά στον τομέα. Η μέγιστη ζήτηση για τη φετινή θερινή περίοδο ανήλθε στα 1000 MW που είναι περίπου κατά 15% χαμηλότερη από τη μέγιστη ζήτηση του 2010. Το μέσο κόστος καυσίμου για ηλεκτροπαραγωγή έχει περίπου διπλασιαστεί σε σχέση με το 2009 με άμεση επίπτωση στην τελική τιμή του ηλεκτρισμού, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί ίσως για πρώτη φορά το φαινόμενο της ελαστικότητας της κατανάλωσης σε σχέση με την τιμή του ηλεκτρισμού. Η Ρυθμιστική Αρχή, μέσα σε αυτές τις δύσκολες οικονομικές καταστάσεις, είχε και την ευθύνη της διαχείρισης της ενεργειακής κρίσης που προέκυψε από τις σημαντικές ζημιές που υπέστη ο Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού τον Ιούλιο του 2011. Η διαχείριση της κρίσης που κατά γενική ομολογία υπήρξε επιτυχής, είχε και ως αποτέλεσμα την επιβολή πρόσθετης οικονομικής επιβάρυνσης στους καταναλωτές.

Μέσα όμως σε αυτές τις πολύ αντίξοες οικονομικές συνθήκες, οι εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο και τα νέα δεδομένα που προέκυψαν, άνοιξαν ένα παράθυρο αισιοδοξίας.

Μετά τον εντοπισμό σημαντικών κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην ΑΟΖ του Ισραήλ, ακολούθησε η τολμηρή απόφαση της Κυπριακής Πολιτείας, να προχωρήσει στη διεξαγωγή ερευνητικής γεώτρησης στο Τεμάχιο 12 της ΑΟΖ της Κύπρου τον Σεπτέμβριο του 2011. Η σημαντικά θετική εξέλιξη της επιβεβαίωσης τον Δεκέμβρη του 2011 της ύπαρξης κοιτάσματος φυσικού αερίου στο τεμάχιο 12, σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας εποχής για την Κύπρο, η οποία έχει πλέον όλες τις προϋποθέσεις να διεκδικήσει μια θέση – κλειδί στον ενεργειακό χάρτη της περιοχής, με τη μετατροπή της σε περιφερειακό ενεργειακό κέντρο.

Η σωστή και διαφανής διαχείριση του μείζονος αυτού εθνικού θέματος αποτελεί μονόδρομο για την αξιοποίηση της σημαντικής αυτής ευκαιρίας από την Κυπριακή Δημοκρατία. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, ως ανεξάρτητος φορέας, θεωρεί ότι με σύνεση, συναίνεση και συλλογικότητα μπορούμε να ακολουθήσουμε μια στρατηγική που να επιτρέπει να προσβλέπουμε με αισιοδοξία στο ενεργειακό μέλλον του τόπου και της περιοχής γενικότερα.

Μέσα στα πλαίσια αυτού του ανεξάρτητου και διακριτού της ρόλου, η ΡΑΕΚ μετά από δημόσια διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς της Κύπρου, υπέβαλε από τον περασμένο Μάρτη στην Πολιτεία συμβουλευτικά, έγγραφο με εισηγήσεις για τις κατευθυντήριες γραμμές στρατηγικής που αφορούν τον τομέα του φυσικού αερίου.

Σημαντική εισήγηση, που ήδη υιοθετήθηκε από το Κράτος, είναι η αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της Κύπρου με το βέλτιστο τρόπο προς όφελος του Κυπριακού λαού και η μετατροπή της Κύπρου σε **περιφερειακό ενεργειακό κέντρο** στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο σε συνεργασία με στρατηγικούς εταίρους, με τη δημιουργία τερματικού σταθμού υγροποίησης φυσικού αερίου.

Για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων κρίθηκε αναγκαία η δημιουργία και νέων θεσμών και φορέων. Σημαντικός θεσμός που προωθείται είναι ένα ανεξάρτητο Εθνικό ταμείο για ορθή αξιοποίηση των μελλοντικών εσόδων που να λειτουργεί ως ένα ταμείο αλληλεγγύης γενεών, όπως εύστοχα λέχθηκε από Έλληνα Υπουργό. Η δημιουργία μιας Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων, με σαφείς αρμοδιότητες εκπροσώπησης του Δημοσίου και συμμετοχής στην αξιοποίηση των κοιτασμάτων και στις νέες ενεργειακές υποδομές, οργανωμένης με σύγχρονο και διαφανή τρόπο διοίκησης, η οποία πρέπει να μείνει μακριά

από τα γραφειοκρατικά πρότυπα αλλά και τα αποτυχημένα μοντέλα διοίκησης, θεωρείται ως βασική προϋπόθεση για επιτυχή διαχείριση του θέματος και διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Ενεργειακά η Κύπρος εξακολουθεί να παραμένει μέχρι σήμερα ένα απομονωμένο «ενεργειακό νησί», καθώς δεν έχει καμία διασύνδεση με τα διευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού. Στο παρόν στάδιο, η Κύπρος δεν διαθέτει ακόμα εσωτερική αγορά φυσικού αερίου, κάτι που επηρεάζει σημαντικά και το κόστος της αγοράς ηλεκτρισμού.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει ως κύριους πυλώνες της ενεργειακής της πολιτικής την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και την ενίσχυση του ανταγωνισμού με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας με τρόπο που να διασφαλίζει την αειφόρο ανάπτυξη. Για διευκόλυνση αυτής της Ενεργειακής Πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί την έγκριση της πρότασης Κανονισμού για τις ενεργειακές υποδομές, που στοχεύει στην ενίσχυση των διασυνδέσεων των διευρωπαϊκών δικτύων ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, μέσα από την στήριξη, χρηματοδοτική και άλλη, έργων κοινού ενδιαφέροντος.

Η ολοκλήρωση της συμφωνίας των Κρατών μελών στο κείμενο του Κανονισμού των διευρωπαϊκών υποδομών, αποτελεί μια από τις σημαντικές προτεραιότητες της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ελλάδα και Κύπρος περιλαμβάνονται, μαζί με άλλα κράτη μέλη, στους διαδρόμους προτεραιότητας φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού της νοτιοανατολικής Ευρώπης και συμμετέχουν με εκπροσώπους των Υπουργείων, των Ρυθμιστικών Αρχών, των Διαχειριστών και των επιχειρήσεων ενέργειας, στις σχετικές ομάδες εργασίας οι οποίες θα προσδιορίσουν και θα αξιολογήσουν τα έργα διασύνδεσης βορρά – νότου τα οποία θα επιλεγούν στην συνέχεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για σκοπούς στήριξης.

Στις Ρυθμιστικές αρχές ως ανεξάρτητους φορείς, έχει ανατεθεί από την Ευρωπαϊκή επιτροπή, ένας ιδιαίτερα σημαντικός ρόλος στη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των έργων ενεργειακών υποδομών, που ως έργα κοινού ενδιαφέροντος θα συμβάλουν θετικά στην

ενεργειακή αυτάρκεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας ενέργειας.

Ήδη έχουν προταθεί από επιχειρήσεις και Υπουργεία έργα διασύνδεσης φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού, η υλοποίηση των οποίων θα τερματίσει την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου μέσω της διασύνδεσής της με την Ελλάδα και το Ισραήλ και θα δώσει τη δυνατότητα μεταφοράς φυσικού αερίου από τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο στην Ευρωπαϊκή αγορά μέσω Ελλάδας. Προσβλέπουμε στην επιτυχή ολοκλήρωση των μελετών που διεξάγουν οι επιχειρήσεις που προωθούν τα έργα αυτά, προκειμένου να προωθηθεί η ανάπτυξή τους, αν είναι τεχνικά εφικτά και οικονομικά βιώσιμα, ως έργων κοινού ενδιαφέροντος.

Έχοντας υπόψη τις αυξημένες υποχρεώσεις που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναθέσει στις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας, όπως η ΡΑΕ και η ΡΑΕΚ, είναι προφανές ότι επιβάλλεται όπως: πρώτον, διασφαλιστεί η εγκαθίδρυση ενός διαφανούς ρυθμιστικού/εποπτικού πλαισίου το οποίο θα ικανοποιεί το κοινοτικό κεκτημένο και θα διασφαλίζει τους ευρύτερους στόχους της ΕΕ για ασφάλεια εφοδιασμού, προστασία καταναλωτών και προώθηση του ανταγωνισμού και δεύτερον, όπως δοθούν στις Ρυθμιστικές Αρχές οι αναγκαίοι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι, για να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά τον εποπτικό και ρυθμιστικό τους ρόλο για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και για να αποφευχθούν προβλήματα, όπως αυτά του χρηματοπιστωτικού τομέα που ταλανίζουν τις χώρες μας.

Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι Ελλάδα και Κύπρος ευρίσκονται ενώπιον πολύ σημαντικών προκλήσεων τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν με τη μέγιστη σύνεση και σοβαρότητα. Η συμμετοχή στο δεύτερο γύρο αδειοδότησης στην ΑΟΖ της Κύπρου μεγάλων εταιρειών από Ευρωπαϊκές χώρες, τις ΗΠΑ και μεγάλες χώρες της Άπω Ανατολής, δημιουργεί προϋποθέσεις για συνεργασίες που θα ενισχύουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και το αίσθημα ασφάλειας στην περιοχή. Η στενή συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου στα ενεργειακά θέματα και η περαιτέρω ανάπτυξη της ενεργειακής συνεργασίας με το Ισραήλ, την Αίγυπτο και τις άλλες χώρες της Νοτιοανατολικής Μεσογείου με σκοπό την αξιοποίηση του φυσικού πλούτου, μπορεί να μετατρέψει την Κύπρο σε μια αξιόπιστη ενεργειακή γέφυρα μεταξύ Ευρώπης και Μέσης Ανατολής που θα συμβάλει

στην ενίσχυση της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης και στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και ευημερίας των λαών της περιοχής.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)